

Rakennushankkeen kestävän kehityksen tavoitteiden asettaminen ja seuranta

Versio 15.5.2023

Tavoite	Vaatimusten kuvaus	Tavoitteiden saavutettavuus	Saavutettavuuden selvitys	En tavoitella	Vastuu	Lisätietoja
Kestävän kehityksen tavoitteellinen ohjaus	Hakutaanko hankkeelle ympäristösertifiointi tai halutaanko selvittää ympäristösertifiointin vaihtoehtoja (Breeam, LEED, Rakennustiedon YL (ent. RTS), Joutenmerkki)?	x				RTS 4
Elinkaaren hiilijalanjälki	Onko tilaajalla strategia tavoitteita hiilijalanjalan minimoimiseksi ja hiilikädenjalan kasvattamiseksi?	x			anjia.tuula.poyhonen@suopio.fi	Kunnan resurssivissaus ja ilmasto-ohjelma
	Tavoitellaanko hankkeelta hiilineutraalisuutta (jos niin tulee laskea sekä hiilijalanjälki että -kädenjälki ja selvittää lopuksi kompensotava erotus)			x		
	Tavoitellaanko hiilijalanjalan säästöä vertailutasoon nähden, esim. 30 % pienempi?	x				
	Materiaaleihin sitoutunut hiili vastaa noin puolta rakentamisen kokonaisjalanjäljestä. Voitaaisinko hiilijalanjälkeen vaikuttaa selvittämällä vähähiilisempien materiaalien, uusiomateriaalia sisältävien tuotteiden ja luonnonmukaisten materiaalien käyttökohteet rakennuksessa.			x		
	Rakennus voi myös toimia hiilinieluna eli sisältää hiilijalanjälkeään negatiivisia tuotteita. Tavoitellaanko sellaisia vaihtoehtoja?			x		
Energiaratkaisut ja -tehokkuus	Mitä E-lukua tavoitellaan?	x				A-luokka
	Voidaanko osa rakennuksen käyttämästä energiasta tuottaa itse?	x				Aurinkosähkö
	Tutkitaanko aurinkosähkön ja maalämmön/-villien tuottomahdollisuus ja elinkaarikustannus. Voidaanko energiaa varastoida esim. maaperässä?			x		
	Haluuko tilaaja selvittää elinkaariedullisimman energiaratkaisuyhdistelmän?			x		
Materiaalitehokkuus	Optimoidaanko rakennusmateriaalien määrä rakennusnimikkeittäin?		x			
Kiertotalous	Tavoitellaanko, että rakennusnimikkeet täyttävät seuraavat vaatimukset tai vaatimusten yhdistelmät: 10 % uudelleenkäytettyä rakennusosaa, jotka on otettu talteen purkukohteesta, 25 % kierrätysmateriaalia (EPD -secondary material), 50 % teollisuuden sivovirtaa tai jätemateriaalia, 50 % uusiutuvaa materiaalia, 80 % rakennusosasta on säilytetty peruskorjauksessa (osakorjauksessa säilytettävien rakenteiden tarkastelussa urakka-alueen ulkopuolella olevat nimikkeet jätetään huomioimatta)?			x		
	Kuka laatii hankkeesta koneluettavan materiaaliselosteen? (Rakentamislain myötä pakollinen kriteeri)	x			suunnittelijat/ pääsuunnittelija	
	Sisältääkö kohde purkutöitä? Jos, niin suositellaan purkukartoitusta ja materiaalien kiertotaloussuunnitelmaa.		x			Esim. täytöt
	Sisältääkö kohde uudisrakentamista tai korjausrakentamista? Selvitetään uusiomateriaalien käyttömahdollisuudet rakennusmateriaaleissa ja laaditaan materiaalioppi, joka helpottaa rakennuksen korjausta ja purkua aikaan.	x				Soveltuvilta osin
Pitkäaikaiskestävyys	Mitä vaaditaan rakennusosien käyttöiästä ja kestävyyydestä? Mitä kannattaisi vaatia? Ekologisin rakennus on joko pitkäikäisin tai purettavaksi suunniteltu.	x				50-vuotta +
	Miten tulevat ilmasto-olosuhteet (sademäärien kasvu, lämpötilamuutokset) huomioidaan?	x				Suunnittelussa ja rakenteissa. Tuuletus, hulevedet jäähdytys yms.
	Miten huomioidaan rakennusosien korjattavuus ja huollettavuus?	x				Materiaalivalinnat, riittävä huolto jne
	Minkälaisia erityisvaatimuksia rakenteille ja tekniikalle voidaan asettaa?	x				A-energialuokka, energiatehokkuus, kestävyys/pitkä käyttöikä
Muunto- ja käyttöjoustavuus	Miten hankkeessa määritellään ja toteutetaan muuntojoustavuus?	x			suunnittelu	Tilaratkaisuilla pyritään mahdollistamaan muunneltavuus, laajentamis mahdollisuus.
	Tavoitellaanko hankkeessa monikäyttöisiä ratkaisuja, minkälaisia?	x				Ilta- ja viikonloppu käyttö. Oppilasyhdistys, muut paikalliset yhdistykset, mahdollinen majoituskäyttö
	Jotellaanko kohteessa muuttuvat ja kiinteät tilaosat?	x				Liikuntatilojen ja muiden tilojen jakamismahdollisuus
	Määritelläänkö kohteelle vaihtoehtoisia käyttötarkoituksia?			x		
Terveellisyys ja turvallisuus	Minkälaisia tavoitteita asetetaan sisäilman laadulle, että lämpöolosuhteille?	x				S2 osittain jäähdytettynä, kuten hallintotilat
	Miten hankkeessa ylläpidetään kosteudenhallintaa?	x				KK10, rakenneratkaisut
Elinkaaritaloudellisuus	Hyödynnetäänkö hankkeessa elinkaarikustannuslaskelmia päätöksen teon tukena?		x			
Kestävä liikkuminen	Miten hankkeessa huomioidaan sen aiheuttamien liikenteen päästöjen minimointi?	x				Joukkoliikenne ratkaisut ja turvalliset kevyenliikenteen reitit
	Toteutetaanko hankkeen yhteyteen riittävästi polkupyöräpaikkoja, sähköautojen ja -pyörien latauspisteitä?	x				Kyllä
	Toteutetaanko käyttäjille ja vieraille riittävät sosiaalityilat?	x				Kyllä
Luonnonmonimuotoisuus	Milainen ilmasto rakennusta ympäröi 50 vuoden kuluttua? Kuinka hankkeen suunnittelussa varustutaan kasvavan kohteuskorjaan, lisääntyneen hulevesin, pidempään helleaikaan ja merenpinnan nousuun?	x				
	Miten hankkeessa edistetään luonnon monimuotoisuutta?		x			Mahdollisuus säilyttää olemassa olevia puita
Päästöjen työmaa	Tavoitellaanko päästötöntä työmaata? Jos kyllä, on hyvä asettaa vaatimuksiksi kierrätysaste-tavoite (esim. 70 %) ja ei-fossiilisten polttoaineiden käyttö.			x		
	Asetetaanko vaatimuksia työmaan kierrätysasteelle?	x				70 %
Muut tilaajan ja käyttäjän näkökulmat	Onko hankkeen rahoitus sidottu vastuullisuuskriteereihin (rik. vihreä rahoitus)? Mitä kriteereit rahoitukselle on asetettu.		x			Selvitetään vihreärahoituksen mahdollisuutta
	Mitä hankkeen ympäristönäkökulmiin kuuluu? Luonnonmonimuotoisuutta, viherarvojen säilyttämistä, tärkeitä elinympäristöjä, vesistöjä, jne.?			x		Olemassa olevalla tontilla ei merkittävästi säilytettävää luontoarvoja
Taloudellisesti kestävä kehitys						
Elinkaaritaloudellisuus	Onko investointipäätöksenteossa tarkoitus tehdä elinkaariedullinen kokonaisratkaisu? Jos kyllä, on syytä laatia elinkaarikustannusvertailut tärkeimmistä rakennusosista ja järjestelmistä, kuten lämmitys- ja jäähdytysratkaisut, uusiutuva energiantuotanto, tarpeenmukainen ilmanvaihto, rakennuksen sisäiset energiarvirat, valaistus, ikkunat ja merkittävät pintamateriaalit (mm. julkisivut, kattomateriaalit, lattiamateriaalit).		x			Soveltuvilta osin
EU-taksonomia	Tilaajan taksonomiavoittojen sekä -päämäärien selvittäminen ja niiden vaikutuksen arviointi investointeihin		x			
Muut tilaajan ja käyttäjän näkökulmat	Miten tilaaja näkee taloudellisesti kestävän kehityksen? Muuntojoustavuutena, tilatehokkuutena, houkuttelevana laatuena, tms.?	x				Kaikki mainitut
Sosiaalisesti kestävä kehitys						
	Sisältyy usein toiminnalliseen suunnitteluun (esimerkiksi viihtyisiä työympäristö, tukee virkistymistä työpäivän aikana, esteetön ja tukee vuorovaikutusta)	x				
	Määritetään muut tilaajan ja käyttäjän näkökulmat, jotka tulee ottaa huomioon suunnittelussa.					#kotimaisuus Kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteet